

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia kwietnia 2011 r.

**Pan
dr Ryszard Paweł KRAWCZYK
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej**

w Łodzi

**LLO-4100-04-01/2011
P/10/018**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała Regionalną Izbę Obrachunkową w Łodzi, zwaną dalej „RIO”, w zakresie wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 80 - regionalne izby obrachunkowe.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 marca 2011 r. - Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie przez RIO budżetu w 2010 r. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały istotnego znaczenia dla kontrolowanej działalności.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

1. Planowane na 2010 r. dochody budżetowe w kwocie 14 tys. zł zrealizowane zostały przez RIO w wysokości 7,85 tys. zł, tj. w 56,1 %. Niski stopień realizacji planowanych dochodów wynikał głównie z mniejszej niż planowano liczby prowadzonych postępowań na podstawie art. 167 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych² (22 na kwotę 6,7 tys. zł, przy planowanych 46

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

postępowaniach na kwotę 12 tys. zł), w wyniku których obwinieni byli zobowiązani dokonać zwrotu zryczałtowanych kosztów postępowań.

Kontrola 100 % uzyskanych dochodów z różnych opłat wykazała, że należności wynikające z tytułu orzeczeń Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych były prawidłowo wymierzane i egzekwowane, a pobrane dochody terminowo przekazywano na rachunek budżetu państwa.

2. Wydatki budżetowe RIO w 2010 r. wyniosły 7.074 tys. zł, co stanowiło 99,9 % planu po zmianach (7.081,8 tys. zł) i 111,6% wykonania w 2009 r. (6.338,34 tys. zł).

Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wyniosły 5.735,4 tys. zł, tj. 81,1% wydatków ogółem (w 2009 r. 83,7% wydatków ogółem). Środki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi zostały wykorzystane w 100%, pomimo tego, że ogólne zatrudnienie było o 10,1% niższe od planowanego. Planowane było 99 etatów, w tym 18 etatów dla członków Kolegium. Natomiast rzeczywiste zatrudnienie wyniosło przeciętnie 89 etatów, w tym 14 etatów członków Kolegium. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń wzrosło w 2010 r. o 6,5% (z 3.607 zł do 3.843 zł), a etatowych członków Kolegium o 25,7% (z 6.929 zł do 8.708 zł).

Mniejszy niż planowany poziom zatrudnienia nie miał wpływu na realizację zadań rzeczowych. Ustalony przez MSWiA na 2010 r. wskaźnik wykonania zadań dla wszystkich rio w wysokości 3,9 - w tym wyliczony dla RIO w Łodzi na poziomie 4,3 - został zrealizowany w wysokości 4,4, przy czym różny był stopień wykonania poszczególnych działań (od 87,9 % do 357,5%).

3. Dochody własne wraz z odsetkami uzyskane z prowadzonej przez RIO odpłatnej działalności informacyjno – szkoleniowej, gromadzone na rachunku dochodów własnych, przeznaczone zostały na pokrycie wydatków związanych z bieżącą działalnością RIO, a więc zgodnie z postanowieniami art. 22 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych³. Nastąpiło to po uzyskaniu zgody Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na otwarcie rachunku dochodów własnych, stosownie do treści ust. 5 pkt 1 tego przepisu. Około 1/3 wydatków dokonanych ze środków zgromadzonych w 2010 r. na rachunku dochodów własnych (rdw), w ogólnej wysokości 129,5 tys. zł, miała bezpośredni związek ze świadczoną odpłatnie działalnością informacyjno – szkoleniową RIO i obejmowała m.in.: wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla wykładowców szkoleń i obsługi, koszty wynajmu sal szkoleniowych, podróży

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 249 poz. 2104 ze zm.

służbowych, usług pocztowych i telekomunikacyjnych. Pozostałą część środków rdw przeznaczono m.in. na finansowanie bieżących działań RIO. W niektórych pozycjach wydatki z rdw na bieżącą działalność RIO były wyższe, niż wydatki przewidziane w budżecie RIO na 2010 r. Dotyczyło to m.in.: zakupu materiałów papierniczych do drukarek i urządzeń kserujących, zakupu akcesoriów komputerowych oraz wydatków na szkolenie pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej.

NIK przyjmuje do wiadomości wyjaśnienie Pana Prezesa, że z powodu niewystarczającej wysokości środków finansowych na działalność regionalnych izb obrachunkowych, środki z rachunku dochodów własnych wspomagały bieżącą działalność RIO.

Rdw, po wykorzystaniu wszystkich środków, został zamknięty w związku z wejściem w życie od 1 lipca 2010 r. zmian w ustawie o regionalnych izbach obrachunkowych ustalających, że dochody uzyskane z odpłatnej działalności informacyjno szkoleniowej stanowią dochody budżetu państwa.

4. Zobowiązania RIO na koniec 2010 r. wynosiły łącznie 410,1 tys. zł (w tym 369,5 tys. zł z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi za 2010 r.) i były wyższe o 22,8 tys. zł niż na koniec 2009 r. W całości były to zobowiązania niewymagalne.
5. RIO jako lider projektu, realizowanego w partnerstwie z RIO w Poznaniu i RIO w Opolu, uczestniczyła w 2010 r. w programie wieloletnim o wartości 570,7 tys. zł pod nazwą „Podniesienie sprawności i efektywności działania pracowników regionalnych izb obrachunkowych – inwestycje w ludzi inwestycjami w potencjał urzędów administracji publicznej”, w ramach Priorytetu V Dobre rządzenie, Działanie 5.2 Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej, Poddziałanie 5.2.3 Podnoszenie kompetencji kadr służb publicznych w ramach POKL - przewidzianego do realizacji w latach 2010 – 2012. Wydatki z tego tytułu na 2010 r. planowano w wysokości 385,6 tys. zł, a wykorzystano 334,1 tys. zł (86,6%).

Kontrola 70% wydatków poniesionych w 2010 r. na realizację ww. projektu nie wykazała nieprawidłowości. Niewykorzystane środki, uruchomione na realizację omawianego projektu zwrócono w terminie na rachunek budżetu państwa.

6. Planowane na 2010 r. wydatki majątkowe (po zmianach) w wysokości 86,6 tys. zł zostały wykonane w 100%. Kontrola NIK stwierdziła, iż zakupu 2 przełączników sieciowych za 17,8 tys. zł dokonano bez przeprowadzenia wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym przez Głównego Księgowego, tj. z naruszeniem przepisów art. 54 ust. 1 pkt 3a i ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Izba przyjmuje wyjaśnienia Głównej Księgowej, iż przyczyną braku wstępnej kontroli było w tym przypadku dokonanie zakupu w ostatnim dniu promocji, uprawniającej RIO do zakupu sprzętu w bardzo korzystnej cenie, a zakupu dokonał bezpośrednio pracownik odpowiedzialny za sprzęt informatyczny. We wszystkich prowadzonych przez Biuro RIO w 2010 r. postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych przestrzegane były przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych⁴.

7. Kontrola wydatków na 11 podróży służbowych, na łączną kwotę 13,8 tys. zł (7,3% wydatków) wybranych w sposób celowy, w tym na 2 podróże służbowe zagraniczne wykazała, że w dokumentacji podróży służbowej Pana Prezesa do Londynu, jako Przewodniczącego KR RIO, brak było poleceń wyjazdu służbowego oraz nie sporządzono wniosków o zaliczki na koszty podróży i rozliczeń zaliczki, w formie dokumentów ustalonych postanowieniami pkt 5a załącznika nr 6 do zarządzenia Prezesa RIO nr 17 z dnia 30 grudnia 2009r., dotyczącego zasad prowadzenia gospodarki pieniężnej. Stwierdzono również brak zgody jakiegokolwiek organu na pokrycie wydatków za 2 noclegi w hotelu, w cenach wyższych o 35,08 GBP za jeden nocleg (równowartość 329,21 zł). Konieczność uzyskania zgody pracodawcy na wyższe wydatki, gdy koszty noclegu w hotelu przekraczają limit określony w załączniku do rozporządzenia, wynika z § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju⁵.

Z uwagi na to, że przepisy wymienionego rozporządzenia posługują się pojęciem pracodawcy, mniemającym zastosowania w przypadku KR RIO, NIK nie zgłasza zastrzeżeń do wyjaśnień Pana Prezesa w tej sprawie.

8. Kontrola przeprowadzonej w grudniu 2010 r. i w styczniu 2011 r. inwentaryzacji składników majątkowych wykazała nieprawidłowości w zakresie jej organizacji i przeprowadzenia.

W ocenie NIK, zasady ustalone zarządzeniem Prezesa RIO nr 28/2010 z dnia 3 grudnia 2010 r. w sprawie przeprowadzenia spisu z natury: środków trwałych umarzanych w czasie i pozostałych środków trwałych w użytkowaniu, materiałów ujętych w ewidencji ilościowej oraz materiałów znajdujących się w magazynie w Łodzi - nie pozwalały na prawidłowe zorganizowanie i przeprowadzenie inwentaryzacji. w wyznaczonych terminach. Wskutek

⁴ Dz. U. z 2010r. Nr 113, poz.759

⁵ Dz. U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.

tę, spośród 81 potwierżeń, złożonych przez osoby posiadające środki trwałe, przekazane im za pokwitowaniem na kartotekę osobistego wyposażenia, tylko 13 zostało opatrzonych datą wystawienia, a 4 z nich, datą późniejszą niż wyznaczony termin ich złożenia (6 grudnia 2010 r.).

We wszystkich arkuszach spisowych sporządzonych przez zespoły spisowe w Zespole Zamiejscowym RIO (ZZ) w Skierniewicach i w RIO w Łodzi podano ten sam termin rozpoczęcia i zakończenia spisu, a faktyczny czas przeprowadzenia spisów z natury podany w protokołach zespołów spisowych nie był zbieżny z podanymi na arkuszach spisowych.

W ZZ w Piotrkowie Tryb. i w Skierniewicach arkuszom spisowym nadano te same numery.

Ewidencja arkuszy spisowych prowadzona była w sposób niezgodny z procedurami ustalonymi w załączniku nr 8 do zarządzenia Prezesa RIO nr 17/2009 z dnia 30 grudnia 2009 r., określającymi zasady gospodarki drukami ściślego zarachowania. Numer arkusza spisowego nadawany był w formie odręcznej w momencie jego wydania. Arkusze spisowe do spisu materiałów wg ilości - przekazane zostały do ZZ faksem w formie zeskanowanej, bez numeru i stempla RIO, przy czym odbiór niektórych z nich potwierdziła pracownica Biura RIO wydająca te arkusze. Niewykorzystane arkusze spisowe nie zostały przekazane do Biura RIO. W ZZ w Piotrkowie Trybunalskim sporządzono w styczniu 2011 r. spis materiałów w formie odrębnego zestawienia, a przesłany arkusz spisowy rozliczono dopiero w marcu.

W wyniku inwentaryzacji środków trwałych, wycenionych wg wartości początkowej na łączną kwotę 1.111,6 tys. zł, stwierdzono różnice inwentaryzacyjne dotyczące 102 pozycji o wartości 106,2 tys. zł (9,6%). Protokół i informacja z posiedzenia Zakładowej Komisji Inwentaryzacyjnej z dnia 8 marca 2011 r. wskazują na to, że faktycznie nie stwierdzono żadnych niedoborów lub nadwyżek środków trwałych, a powyższe różnice były spowodowane: spisaniem środków zlikwidowanych ale nie zutilizowanych, spisaniem błędnych numerów inwentarzowych środków trwałych lub środków bez numeru, spisaniem elementów składowych środków trwałych, jako odrębnych środków trwałych oraz niespisaniem niektórych środków trwałych. Ponadto instrukcja inwentaryzacyjna, jak i wymienione zarządzenia Prezesa RIO w sprawie spisu z natury, nie zobowiązywały Zakładowej Komisji Inwentaryzacyjnej do dokonywania przeglądu dalszej przydatności składników majątkowych.

Przeprowadzona przez NIK kontrola 10 środków trwałych oraz 5 pozycji wartości niematerialnych i prawnych wykazała, że wszystkie te składniki majątkowe były zaewidencjonowane w księdze inwentarzowej środków trwałych, prowadzonej przez Biuro RIO oraz w ewidencji wartości niematerialnych i prawnych, prowadzonej w Dziale Księgowości. Wszystkie środki trwałe zostały prawidłowo zakwalifikowane do właściwej kategorii Klasyfikacji Środków Trwałych, ustalonej przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych(KŚT)⁶.

Dla żadnego skontrolowanego składnika majątkowego nie prowadzono karty obiektów inwentarzowych.

9. Sprawozdania budżetowe RIO sporządzane były na podstawie zapisów w księgach rachunkowych.

Przeprowadzone badanie próby 200 zapisów księgowych na kwotę 2.173,9 tys. zł, w tym 150 na kwotę 1.670,6 tys. zł, wybranych losowo, nie wykazało nieprawidłowości w zakresie: poprawności dowodów księgowych, ich kompletności, poprawności kontroli bieżącej i dekretacji, kompletności zapisów dowodów księgowych w ewidencji księgowej, a także pod względem prawidłowości wartości transakcji, okresu księgowania, kont syntetycznych i analitycznych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań mających na celu:

- zapewnienie właściwej organizacji i sprawnego przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych,
- prawidłowe ewidencjonowanie oraz dokumentowanie obrotu drukami ścisłego zarachowania.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, prosi Pana Prezesa o przekazanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

⁶ Dz. U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.